

Välkommen att anmäla intresse och nominera medlemmar till rådet för skadligt bruk och beroende

Till och med den 7 november 2025 är det möjligt att nominera egna eller andra organisationer till rådet för skadligt bruk och beroende, genom att använda den blankett som finns här:

<https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/organisation/rad-och-namnder/radet-for-skadligt-bruk-och-beroende/>

Innan du nominerar en organisation är det viktigt att du tar del av den här informationen, som beskriver rådets verksamhet, kriterier för att ingå i rådet, mötesrutiner och ersättningsfrågor.

Rådets huvudsakliga verksamhet

Våren 2008 inrättade Socialstyrelsen ett "brukarråd" för frågor inom missbruks- och beroendområdet. Det formaliserades 2011 som *Rådet för missbruks- och beroendefrågor*. I samband med införandet av den nya socialtjänstlagen 2025 bytte det namn till *Rådet för skadligt bruk och beroende* (nedan benämnt rådet). Rådet består av företrädare för enskilda civilsamhällesorganisationer som verkar inom ANDTS-området (alkohol, narkotika, dopning, tobak, spel), samt representanter för Socialstyrelsen.

Rådet är ett forum för informationsutbyte och dialog. Det är rådgivande, inte beslutande. Dialogen syftar till att öka förståelsen för och kunskapen om patienters och brukares situation, intressen och behov, som underlag för Socialstyrelsens övergripande och principiella beslut i frågor som rör skadligt bruk och beroende. Rådet utgör även ett informationsforum om myndighetens aktuella uppdrag, bedömningar i specifika frågor och analyser med fokus på patienters och brukares situation. Resultatet från rådets arbete kan användas dels i enskilda projekt, dels som underlag för myndighetens årliga verksamhetsplanering.

Kriterier som kan vägleda vid bedömning av rådets organisationer

Rådet för skadligt bruk och beroende ska bestå av 13–15 organisationer. Målsättningen är att få en bred representation för områdets olika intressegrupper. Ett antal kriterier kan användas som vägledning vid bedömning av om en organisation kan ingå i rådet. Kriterierna omfattar en bedömning av om organisationen:

- har stadgar och är demokratiskt uppbyggd
- respekterar demokratins idéer, inklusive jämställdhet och förbud mot diskriminering
- är partipolitiskt och religiöst obunden
- arbetar direkt med personer med skadligt bruk och beroende
- har verksamhet i olika delar av landet med särskilt fokus på att nå personer i socioekonomiska utsatta områden och landsbygden
- driver frågor som är särskilt aktuella inom ramen för Socialstyrelsens uppdrag (vård och omsorg)
- har riksintresse och/eller sakområdeskompetens som ses som särskilt aktuella för myndigheten
- har möjlighet och intresse att bidra till rådets arbete och ge input på Socialstyrelsens uppdrag.

Mötesrutiner

Rådet sammanträder vid fyra tillfällen per år; i februari (fokus på omvärldsbevakning inför verksamhetsplanering), maj, september och december. Utöver de ordinarie mötena kan det vid behov gå ut kallelse till extramöten kring specifika teman.

Mötena är som regel 3,5 timmar (kl. 12.30–16.00) inklusive lunch. Socialstyrelsen bjuder på lunch och fika. Inbjudan och utkast på dagordning skickas ut en månad innan mötet. Rådets medlemmar ansvarar för att komma med inspel till dagordningen senast två veckor innan mötet, därefter skickas en slutgiltig dagordning och underlag till mötet ut.

Organisationerna som ingår i rådet ansvarar för att nominera sina ordinarie ledamöter och ersättare. Både ordinarie ledamot och ersättare är välkomna att delta på alla möten. Ledamöternas förordnanden utfärdas för längst fyra år och kan därefter omprövas. Varje ledamot ansvarar för att rådets frågor förankras i den egna organisationen.

Arvode och reseersättning

Arvode utgår i enlighet med Socialstyrelsens rutin för ersättning vid patient-, brukar- och närståendemedverkan. Det är den ledamot som deltar vid mötet som erhåller ersättningen. Om både ordinarie ledamot och ersättare deltar, så erhåller endast ordinarie ledamot arvodesersättning.

Observera att arvodesersättning endast utgår för ledamöter som inte är anställda vid en patient- eller brukarorganisation. Den betalas ut som skattepliktigt arvode till privatperson.

Socialstyrelsen står även för resekostnadsersättning för samtliga deltagande organisationer. Men om både ordinarie ledamot och ersättare deltar vid mötet, så får organisationerna själva ansvara för ersättarens resekostnader och eventuellt övriga omkostnader.